

Bruksela, 14 czerwca 2026 r.
(OR. en)

10489/26

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2025/0555(COD)

COMPET 763	ECOFIN 809
IND 412	COH 115
MI 628	INDEF 124
CADREFIN 289	CULT 85
FIN 873	CYBER 289
RECH 280	JAI 819
ESPACE 101	DIGIT 163
CONSOM 193	DATAPROTECT 198
DUAL USE 47	FREMP 208
EDUC 269	RELEX 831
TELECOM 316	COPS 347
ENER 396	UD 180
ENV 724	AUDIO 84
CLIMA 328	PROCIV 129
AGRI 494	IPCR 64
TRANS 419	MAP 127
SAN 476	FISC 220
PHARM 106	CODEC 1164
BIOTECH 80	IA 164
POLMIL 237	CSC 401
POLGEN 167	

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Rada

Dotyczy: Rozporządzenie ustanawiające Europejski Fundusz Konkurencyjności (EFK), w tym program szczegółowy w zakresie badań naukowych i innowacji w dziedzinie obronności
– *Częściowe podejście ogólne*

I. WPROWADZENIE

1. 16 lipca 2025 r. Komisja przekazała Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (EFK)¹.
2. Wniosek ten wchodzi w skład pakietu wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2028–2034. Projekt rozporządzenia ma skonsolidować czternaście indywidualnych instrumentów finansowania z obecnych WRF w jednolite ramy inwestycji w celu wzmocnienia europejskiej konkurencyjności w przypadku strategicznych technologii i sektorów.
3. Proponowana orientacyjna pula środków finansowych na EFK wynosi 234,3 mld EUR w cenach bieżących. EFK, działający na podstawie pojedynczego zbioru przepisów i oferujący wnioskodawcom pojedynczą ścieżkę dostępu do finansowania, ma na celu uproszczenie i przyspieszenie finansowania unijnego oraz pobudzenie inwestycji prywatnych i publicznych. Opiera się on na czterech segmentach polityki odzwierciedlających strategiczne priorytety w zakresie budowania konkurencyjności i odporności UE: 1) czysta transformacja i dekarbonizacja przemysłu; 2) zdrowie, biotechnologia, rolnictwo i biogospodarka; 3) przywództwo cyfrowe; oraz 4) surowce krytyczne, przemysł obronny, przestrzeń kosmiczna i sektor bezpieczeństwa cywilnego.
4. 9 grudnia 2025 r. opinię w sprawie wniosku² przyjął Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny.
5. 23 marca 2026 r. opinię w sprawie wniosku³ przyjął Europejski Trybunał Obrachunkowy.
6. 15 stycznia 2026 r. opinię w sprawie wniosku⁴ przyjął Europejski Trybunał Obrachunkowy.

¹ Dok. 11770/1/25 REV 1.

² Dok. 16636/25.

³ Dok. 7660/26.

⁴ Dok. 5397/26.

II. POSTĘPY W PRACACH RADY

7. Komitet Stałych Przedstawicieli postanowił utworzyć podgrupę ds. Europejskiego Funduszu Konkurencyjności (EFK) w ramach grupy roboczej ad hoc ds. WRF. Podgrupa rozpoczęła prace we wrześniu 2025 r.
8. Podczas prezydencji duńskiej zwołano 21 posiedzeń podgrupy ds. EKF w celu omówienia wniosku, oceny skutków i kilku kompromisowych tekstów prezydencji. Prezydencja duńska zorganizowała odrębne dyskusje na temat części horyzontalnej (rozdziały I, II, III i VIII) i segmentów polityki (rozdziały IV–VII). Podgrupa ds. EFK nie omówiła artykułów ujętych w nawiasach ani motywów, odsyłając je do grupy roboczej *ad hoc* ds. WRF. Prezydencja duńska przedstawiła trzy kompromisowe teksty prezydencji dotyczące części horyzontalnej oraz pierwszy kompromisowy tekst prezydencji dotyczący segmentów polityki i motywów.
9. Prezydencja duńska zwróciła się do działającego w Radzie Komitetu ds. Bezpieczeństwa o opinię w sprawie tych części tekstu, które dotyczą bezpieczeństwa informacji, a mianowicie art. 13 (Stosowanie przepisów dotyczących informacji niejawnych i informacji szczególnie chronionych), art. 51 ust. 9 i 10 (Uzupełniające zasady kwalifikowalności w odniesieniu do dotacji), art. 55 (Dodatkowe przepisy mające zastosowanie do informacji niejawnych), art. 69 (Warunki kwalifikowalności i uczestnictwa na rzecz ochrony bezpieczeństwa, integralności i odporności unijnych operacyjnych systemów kosmicznych), art. 77 ust. 2 lit. d) (Zasady zarządzania) i art. 78 (Przepisy uzupełniające w zakresie ochrony informacji niejawnych). 30 kwietnia 2026 r. działający w Radzie Komitetu ds. Bezpieczeństwa wydał opinię⁵, którą uwzględniono w najnowszym kompromisowym tekście prezydencji.

⁵ Dok. 8734/26.

10. Prezydencja cypryjska, na podstawie kolejnych dyskusji na temat poszczególnych artykułów i dyskusji tematycznych na 19 kolejnych posiedzeniach podgrupy ds. EFK, przygotowała cztery kolejne kompromisowe teksty prezydencji i trzykrotnie zwróciła się do Coreperu o wskazówki polityczne. Coreper przedstawił wytyczne polityczne, w szczególności w kwestii tego, w jaki sposób można osiągnąć równowagę między zapewnieniem wysokiej jakości projektów o dużym oddziaływaniu a uwzględnieniem różnych okoliczności występujących w UE. Coreper doradził również, w jaki sposób proponowane rozporządzenie w sprawie EFK można uzupełnić o przepisy dotyczące przyszłych sprawnych interakcji we wdrażaniu tego rozporządzenia i przyszłego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa”, w szczególności w celu zapewnienia aktywnego zaangażowania państw członkowskich w określanie i ustanawianie wspólnych priorytetów na szczeblu strategicznym, przy jednoczesnym odpowiednim uwzględnieniu obszarów priorytetowych w zakresie badań naukowych i innowacji.
11. W następstwie dyskusji na forum Coreperu 29 maja 2026 r. i 10 czerwca 2026 r. prezydencja przedstawiła dwie kolejne zmienione propozycje kompromisowe⁶ z myślą o ich zatwierdzeniu przez Coreper 14 czerwca 2026 r., a następnie przyjęciu częściowego podejścia ogólnego przez Radę do Spraw Ogólnych 16 czerwca 2026 r.
12. Ponieważ proponowane rozporządzenie wchodzi w skład pakietu wniosków związanych z WRF, wszystkie przepisy pierwotnego wniosku Komisji mające wpływ na budżet lub odpowiadające elementom, które stanowią część negocjacji horyzontalnych w sprawie WRF, umieszczono w nawiasach i wyłączono tym samym z częściowego podejścia ogólnego w oczekiwaniu na dalsze postępy w sprawie WRF. Przepisy te umieszczono w tekście w nawiasie kwadratowym.

⁶ Dok. 9914/26 i 10443/26.

Ponadto w art. 21 prezydencja wprowadziła przepisy przewidujące udzielenie grupie EBI odsetka gwarancji UE w ramach unijnego modułu Instrumentu EFK InvestEU oraz udzielenie za pośrednictwem Instrumentu EFK InvestEU minimalnego odsetka wkładów z orientacyjnych kwot przeznaczonych na cztery segmenty polityki. Ponieważ oba dodane elementy zależą od negocjacji horyzontalnych w sprawie WRF, odnośne wartości procentowe ujęto w nawiasy kwadratowe i wyłączono z częściowego podejścia ogólnego w oczekiwaniu na dalsze postępy w sprawie WRF.

13. Przepisy dotyczące udziału państw trzecich w segmentach polityki obronnej i kosmicznej, które znajdują się w motywie 36a, art. 50 i art. 65 ust. 5 i wymagają dalszej dyskusji, nie są objęte niniejszym częściowym podejściem ogólnym, w związku z czym umieszczono je w nawiasach okrągłych.

III. STAN PRAC W PARLAMENCIE EUROPEJSKIM

14. Parlament Europejski przekazał sprawę Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE), która wyznaczyła na współsprawozdawców Christiana Ehlera (PPE, DE) i Dana Nicę (S&D, RO). Projekt ich sprawozdania został opublikowany 20 kwietnia 2026 r. i przedstawiony na posiedzeniu komisji ITRE 6 maja 2026 r. To formalnie zapoczątkowało etap kontroli merytorycznej i wprowadzania poprawek przez komisję. Obecnie przewiduje się, że komisja ITRE przyjmie sprawozdanie końcowe 10 września 2026 r., a głosowanie nad mandatem negocjacyjnym Parlamentu Europejskiego ma się odbyć na posiedzeniu plenarnym 19–22 października 2026 r.

IV. GŁÓWNE ELEMENTY KOMPROMISOWEGO TEKSTU PREZYDENCJI

15. Główne elementy tekstu kompromisowego można podsumować następująco:

- a) Proponowany model **zarządzania** wskazuje na wyraźne wzmocnienie i ustrukturyzowanie zaangażowania Rady i państw członkowskich na wszystkich etapach cyklu wdrażania. Dodano procedurę sprawdzającą w przypadku wszystkich procedur komitetowych. Ponadto proponuje się, aby Komitet Generalny EFK odgrywał poza procedurą komitetową dodatkową rolę, w ramach której doradzałby Komisji w istotnych kwestiach i w sprawie ogólnego kierunku strategicznego EFK. Wiele przepisów dostosowano, aby tekst stał się jaśniejszy pod względem przekazania uprawnień Komisji, przy jednoczesnym zachowaniu niezbędnej elastyczności EFK.

Na **poziomie strategicznym** państwa członkowskie odgrywałyby centralną rolę w ustalaniu priorytetów poprzez wnoszenie na wczesnym etapie wkładu w ogólny kierunek strategiczny EFK, z uwzględnieniem wszystkich istotnych elementów, w tym długoterminowych tendencji w zakresie konkurencyjności i obszarów niedoskonałości rynku, które Komisja musi uwzględnić przy sporządzaniu wieloletniego dokumentu strategicznego EFK.

Jednocześnie dopracowano cele ogólne EFK i dodano ramy ustalania ogólnych **kryteriów wyboru** w programach prac, w zależności od formy wsparcia UE, która jest ściśle powiązana z celami ogólnymi.

- b) W kompromisowym tekście prezydencji wyjaśniono w szczególności **komplementarność i synergie** między EFK a innymi funduszami i programami UE oraz ich koordynację. Dotyczy to w szczególności działalności w zakresie badań naukowych i innowacji opartych na współpracy oraz innych istotnych tematów ze względu na ściśle powiązanie z przyszłym programem ramowym w zakresie badań naukowych „**Horyzont Europa**”, w tym pod względem kryteriów wyboru i kwalifikowalności, zasad dotyczących stowarzyszenia, komisji oceniających, partnerstw oraz związku z Europejską Radą ds. Innowacji.

Aby zapewnić należyte uwzględnienie perspektywy społeczności zaangażowanej w program „Horyzont Europa” w zakresie ustalania priorytetów dotyczących działalności w zakresie badań naukowych i innowacji opartych na współpracy realizowanych za pośrednictwem programów prac EFK, proponowana struktura przewiduje **wspólne posiedzenia** Komitetu Generalnego EFK pełniącego rolę doradczą w kwestiach strategicznych i komitetu ustanowionego na podstawie art. 17b rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa” w jego roli doradczej w odniesieniu do punktów porządku obrad dotyczących badań naukowych i innowacji opartych na współpracy, w tym w odniesieniu do części ich wieloletnich dokumentów strategicznych dotyczących priorytetów badań naukowych i innowacji opartych na współpracy, które Komisja musi uwzględniać przy realizacji działalności w zakresie badań naukowych i innowacji opartych na współpracy.

- c) Zmiany dotyczące proponowanego nowego **Instrumentu EFK InvestEU** mają na celu ściślejsze dostosowanie jego najważniejszych cech do zasad istniejącego Programu InvestEU, przy jednoczesnym utrzymaniu celu EFK, jakim jest finansowanie w szczególności projektów obarczonych wyższym ryzykiem. Ponadto przyznano większą rolę grupie EBI, jako partnerowi wykonawczemu, i doprecyzowano przepisy dotyczące wsparcia dla przedsiębiorstw scale-up. Dodano artykuł umożliwiający łączenie portfeli.
- d) Inne zmiany prezydencji obejmują położenie większego nacisku na **małe i średnie przedsiębiorstwa** (MŚP) poprzez dodanie elementów wspierających je, w szczególności w programach prac i w specjalnych zaproszeniach do składania wniosków, oraz zachęty mające na celu przyciąganie i mobilizowanie kapitału prywatnego.

Z podobnym zamiarem rozszerzono również przepisy dotyczące **doradztwa w zakresie projektów EFK i wsparcia dla przedsiębiorstw**, poprawiając związek między wiedzą fachową istniejącego Centrum Doradztwa InvestEU a przyszłą siecią „UE dla biznesu”, przy jednoczesnym zapewnieniu większego nacisku na tworzenie synergii z istniejącymi strukturami krajowymi i zapewnianie możliwości partnerstwa, w tym dla krajowych punktów kontaktowych.

- e) Najważniejsze zmiany dotyczące segmentu polityki w zakresie **przemysłu obronnego** obejmują nowy przepis, którego celem jest zapewnienie większej odpowiedzialności i kontroli ze strony państw członkowskich w odniesieniu do decyzji o przyznaniu wsparcia na podstawie tej sekcji („podwójna procedura komitetowa”). Ponadto wprowadzono szereg istotnych zmian w celu zapewnienia ciągłości i spójności z istniejącym dorobkiem prawnym w dziedzinie przemysłu obronnego, w szczególności z Programem na rzecz europejskiego przemysłu obronnego (EDIP).

Wyjaśniono również, że rozwój systemów magazynowania paliwa i systemów towarzyszących wchodzi w zakres EFK.

- f) W segmencie polityki dotyczącej **przestrzeni kosmicznej** wprowadzono istotne zmiany dotyczące nowego **podkomponentu programu obserwacji Ziemi w ramach usługi rządowej (EOGS)**. W tekście wyjaśniono podejście stopniowe polegające, po pierwsze, na łączeniu i współdzieleniu zasobów, po drugie, na przeprowadzaniu analizy luk, a po trzecie, na podejmowaniu przez Radę decyzji na tej podstawie w sprawie rozwoju konstelacji satelitów. Tekst zawiera również nowe przepisy dotyczące uczestnictwa w EOGS oraz zasadniczej roli Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej w dostarczaniu danych i świadczeniu usług.

Dalsze zmiany obejmują wyjaśnienia dotyczące usług, działań i wymogów w odniesieniu do różnych komponentów lub podkomponentów, ustalenia oczekiwanych poziomów usług operacyjnych świadczonych przez te komponenty oraz roli Europejskiej Agencji Kosmicznej.

V. PODSUMOWANIE

16. Rada (do Spraw Ogólnych) jest proszona o przyjęcie na posiedzeniu 16 czerwca 2026 r. częściowego podejścia ogólnego w sprawie tekstu zamieszczonego w dok. 10491/26 + COR 1.